

Reader

Verbintenis: Geeft de ene een recht op een prestatie waartoe een ander verplicht is (Ontstaat uit overeenkomst of uit de wet of ongeschreven recht)

Natuurlijke verbintenis: Niet in rechte afdwingbaar

Meerzijdige rechtshandeling (contract): Voor totstandkoming zijn minimaal 2 partijen betrokken **Eénzijdige rechtshandeling:** opzegging

Wie mag een contract sluiten:

- Iedereen voor zover de wet niet anders bepaald
 - Geen handelingsonbekwamen
 - Geen minderjarigen, onder curatelen en faillieten
- Rechtspersonen

Contracten binden tenzij:

- Redelijkheid en billijkheid
- Gewijzigde omstandigheden
- Nulliteiten (ongeldigheidsregelingen)
 - nietig (ongeldigheid van rechtswege)
 - vernietigbaar

Overeenkomsten:

- **Obligatoir:** verbintenisscheppend (koop, schenking, ruil)
- **Niet obligatoir:** bevrijdend (liberatoire), goederenrechtelijk, bewijs- en vaststellingsovk

Overeenkomstenrecht:

- contractsvrijheid
- verbindende kracht
- vormvrijheid

Totstandkomingsvereisten voor een **overeenkomst:**

- Hoedanigheid contractant (handelingsbekwaam)
- Totstandkomingsdaad (wilsverklaringen)
 - Aanbod (niet te summier)
 - Aanvaarding
- Inhoud van de overeenkomst (niet in strijd met goede zeden, openbare orde of benadeling schuldeiser)

Wilsgebreken (rechtshandeling is rechtsgeldig doch vernietigbaar door slachtoffer)

- dwaling
- bedreiging
- bedrog
- misbruik van omstandigheden

Primaire rechtsgevolgen: De uit partijafpraak voortvloeiende rechtsgevolgen

Secundaire rechtsgevolgen: Rechtsgevolgen die partijen niet direct voor ogen hebben gestaan

Een schriftelijke afspraak heeft geen hogere status dan de overeenkomst die op welke andere wijze dan ook tot stand is gekomen

De bewoordingen van een overeenkomst zijn nimmer doorslaggevend, het is de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan de bepalingen van de overeenkomst mochten toekennen en verwachten

Pand: beperkt zekerheidsrecht op andere goederen dan registergoederen

Soorten Pandrecht

- roerende zaken
 - vuistpand (goederen fysiek in handen van pandhouder)
 - stilpand (goederen fysiek in handen van pandgever)
- vorderingen
 - openbaar pand (dmv akte en mededeling aan debiteur)
 - stil pand (debiteur wordt niet geïnformeerd)

Warrantage: Constructie waarbij de pandhouder juridische macht krijgt over de goederen waarop stil pand zit

Separatisme: In geval van faillissement kunnen pand- en hypotheekhouders hun recht uitoefenen alsof er geen faillissement is

Letter of Comfort: Geen garantie maar het tot uitdrukking brengen van een zekere vorm van toezicht (moeder-dochter)

Security trustee: Een (financiële) instelling die in geval van steeds wisselende schuldeisers de inningen en betalingen beheert (obligatie-emissies)

Eenmanszaak (is geen rechtspersoon)

- gedreven door natuurlijke personen
- niet in de wet geregeld
- ondernemingsvermogen is niet afgescheiden van het privé-vermogen

Maatschap (is geen rechtspersoon)

- maatschap
 - vormvrije overeenkomst
 - oorspronkelijk bestemd voor samenwerking natuurlijke personen , tegenwoordig ook rechtspersonen)
 - in beginsel zijn maten gelijk bevoegd tot beheersdaden van de normale dagelijkse bedrijfsvoering
 - in beginsel zijn maten voor gelijke delen aansprakelijk (los van interne verrekening)
 - eindiging maatschap (vereffening maatschapvermogen)
 - opzegging door een vennoot (indien niet in strijd met redelijkheid en billijkheid)
 - faillissement van een vennoot
 - ontbinding middels wettige reden (geen terugwerkende kracht)
 - ernstige tekortkoming in nakoming contractuele verbintenissen
 - samenwerking is in redelijkheid niet meer mogelijk
 - fiscale transparantie (ook vof en CV), vennoten worden fiscaal belast
- vof
 - één gemeenschappelijke naam
 - overeenkomst bij notariële of onderhandse akte
 - oorspronkelijk bestemd voor samenwerking natuurlijke personen , tegenwoordig ook rechtspersonen)
 - inschrijving in handelsregister (zo niet, dan onbeperkte tijdsduur en onbeperkte bevoegdheden)
 - vof kan indien ingeschreven een beroep doen op bevoegdheidsbeperking
 - een crediteur heeft twee vorderingsrechten
 - vordering tegen de vof (gezamenlijke vennoten)
 - vordering tegen ieder van de vennoten persoonlijk
 - persoonlijk aangesproken vennoot kan andere vennoten aansprakelijk stellen (regres)
 - gevolgen afgescheiden vennootschapsvermogen (beschikkingsgebonden, doel vd vof)
 - vennootschapsvermogen is gedurende bestaan van vof niet beschikbaar
 - vennootschapscrediteuren gaan bij ontbinding voor op privé-crediteuren
 - privé-crediteuren kunnen geen aanspraak maken op vennootschapsvermogen
 - faillissement vof betekent faillissement vennoten (ontbinding tenzij voortzettingsbeding)
 - vof kan als een procespartij optreden
 - geen compensatie van schulden en vorderingen van derden mogelijk
 - ontbinding vof (vereffening vennootschapsvermogen)
 - overlijden van een vennoot (tenzij voortzettingsbeding)
 - faillissement of curatele van een vennoot (tenzij voortzettingsbeding)
 - opzegging door een vennoot (tenzij voortzettingsbeding)
 - rechterlijke uitspraak (wettige reden)
 - vof voor bepaalde tijd
 - bereiken of frustreren van het doel van de vof
 - behoud van vennootschapsvermogen middels verblijvingsbeding
- Commanditaire Vennootschap
 - stille (geldschietende) vennoten (aansprakelijk tot waarde van inbreng)
 - beherende (hoofdelijk aansprakelijke) vennoten
 - als stille vennoot naar buiten optreedt of daden van beheer verricht is deze ook hoofdelijk aansprakelijk
 - CV failliet betekent beherende vennoten failliet, (stille vennoten uitgezonderd)
 - Vaak zijn alle vennoten ook rechtspersonen ivm maximale beperking aansprakelijkheid

NV

- rechtspersoon
- Overdraagbare aandelen
- aandeelhouder is niet persoonlijk aansprakelijk voor verliezen van nv boven de waarde van het aandeel

BV

- rechtspersoon
- niet overdraagbare aandelen (blokkeringbepaling in statuten)
- aandeelhouder is niet persoonlijk aansprakelijk voor verliezen van bv boven de waarde van het aandeel

Belangrijkste verschillen tussen BV-NV

- Naam
- BV kan alleen aandelen op Naam hebben
- BV mag geen aandeelbewijzen uitgeven
- BV moet een blokkeringregeling hebben om overdraagbaarheid van aandelen in te perken
- Minimum kapitaal BV is €18000 (NV €45000), minimaal 20% geplaatst van het Maatschappelijk kapitaal waarvan minimaal 25% gestort
- Agio mag bij BV later worden gestort
- Voorkeursrecht bestaande aandeelhouders bij uitgifte nieuwe aandelen kan bij BV meer worden ingeperkt
- NV heeft stringentere inbrengcontrole
- Houden van eigen aandelen BV max 50%, NV max 10%

Prioriteitsaandelen: zeggenschap (benoeming, winstverdeling)

Preferente aandelen: financiële rechten

Letter aandelen: zeggenschap én financiële rechten

Certificering van aandelen:

- juridisch eigendom (administratiekantoor)
- economisch eigendom (alle rechten behalve stemrecht)

Rechtshandelingen vóór de oprichting:

Art 203

- BV i.o.
- BV is aan rechtshandelingen BV i.o. gebonden door:
 - directe binding bij oprichting
 - bekrachtiging na oprichting (stilzwijgend of uitdrukkelijk)

Rechtshandelingen bij de oprichting:

Art 203

- Directe binding
 - uitgifte van aandelen
 - aanvaarding van stortingen
 - aanstellen bestuurders
 - benoemen commissarissen
 - verrichten van rechtshandelingen
- Bezwarende rechtshandelingen
 - bijzondere verplichtingen bij het nemen van aandelen
 - bevoordeling oprichter of derden
 - inbreng in natura
- Nachgründung ter beperking van ontduiking inbrengcontrole

Art 204

Let op!

Bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk totdat:

- Inschrijving in handelsregister is geschied
- Tenminste het wettelijk minimum kapitaal is gestort € 18000
- Minimaal 25% van het nominaal geplaatste kapitaal moet zijn gestort

Oprichting van een BV

1. Notariële akte (Notaris)
2. Informatieverstrekking voor "Akte van Oprichting"
 - a. Statuten
 - b. Verklaring van geen bezwaar
3. Ontwerpakte van oprichting
4. Versturen van Ontwerpakte van oprichting naar Ministerie van Justitie
5. Ministerieel onderzoek naar betrokkenheid bij
 - a. faillissementen
 - b. vermogensdelicten
 - c. weigeringsgronden
 - i. ongeoorloofde doeleinden vennootschap
 - ii. benadeling van schuldeisers
 - d. Tot 2000 ook tekstuele toetsing ontwerpakte
6. Verstrekking door Justitie van "verklaring van geen bezwaar"
7. Passering van de "Akte van oprichting" bij notaris binnen 3 maanden na verstrekking "Verklaring van geen bezwaar"
8. Inschrijving vennootschap in handelsregister
 - a. "Akte van oprichting"
 - b. Opgave van totaal aan kosten ten laste van Vennootschap
9. Storting van kapitaal voor of bij oprichting
10. Kosten van oprichting
 - a. Kapitaalsbelasting
 - b. Notariskosten
 - c. Wachtgeld Ministerie van Justitie
 - d. Naamonderzoekskosten
 - e. Kosten inschrijving in Handelsregister
 - f. Kosten publicatie in staatscourant

Oprichting is:

- Nietig bij
 - ontbreken door notaris ondertekende notariële akte
 - ontbreken verklaring van geen bezwaar
- Vernietigbaar bij
 - Onvolledigheid notariële akte
 - wilsgebrek
 - ontbreken bank- of accountantsverklaring in het kader van de inbrengcontrole

Rechten van aandeelhouder:

- financiële rechten
 - recht op dividend
 - recht op een aandeel in het overschot bij liquidatie
 - recht op jaarstukken overeenkomstig ondernemingskamer
 - voorkeursrecht bij uitgifte nieuwe aandelen
 - recht op pakketvergoeding (agio)
- vergaderrechten
 - bijeenroepen AVA als vennootschap dit niet doet
 - tijdig uitroepen AVA (minimaal 15 dagen)
 - bijeenroepen buitengewone AVA na machtiging rechtbank
 - persoonlijk of bij volmacht bijwonen en woord voeren
 - stemrecht (kleinste coupure bepaalt het minimum aantal stemmen)
- informatierechten
 - inzage en afschrift van voorstel tot statutenwijziging, vergaderstukken en register van aandeelhouders

- inzage en kosteloos afschrift van jaarrekening, jaarverslag en overige gegevens
- verkrijging van inlichtingen in de AVA
- vennootschappelijke rechten (gang van zaken)
 - naleving wet, statuten en handelen overeenkomstig redelijkheid en billijkheid
 - enquête
 - jaarrekeningprocedure
 - vorderen van gedwongen overdracht of overname
 - naleving Wet Melding Zeggenschap (WMZ)

Plichten van aandeelhouder:

- Volstorting van nominaal bedrag van aandelen
- gedragen volgens redelijkheid en billijkheid
- Wet Melding Zeggenschap (NV)

Pandrecht en vruchtgebruik op aandelen: overdragen van beperkt recht (bijv. stemrecht) aan een derde

Organen van de BV bij een gewoon regime (one tear system):

- AVA Art 217-238
 - benoeming, ontslag en schorsing van bestuurders
 - benoeming, ontslag en schorsing van tenminste tweederden van het aantal commissarissen
 - vaststelling van de jaarrekening
 - wijziging statuten en ontbinding vennootschap
- Bestuur Art 239-249

Structuurregime (bij grote BV of NV)

- > EUR 13 mln (geplaatst kapitaal + reserves)
- middels wet verplichting tot OR (>50 werknemers)
- concern en min 50% aandeel maatschappijen >100 werknemers in NL in dienst

Organen van de (grote) BV bij een structuurregime (two tear system):

- AVA
- Goedkeuring jaarrekening
- Bestuur (vertegenwoordigingsbevoegdheid) Art 240
 - het bestuur
 - iedere bestuurder
 - externe werking (twee handtekeningen stelsel)
 - interne werking (bestuurder is beperkt tot handeling of bedrag)
 - procuratiehouder (inschrijving in handelsregister)
- RvC (coöptatie van eigen leden) Art 262-274
 - benoeming, ontslag en schorsing van bestuurders
 - Vaststelling jaarrekening
 - Belangrijke besluiten goedkeuren
- OR
 - volledige bevoegdheid
 - besluiten
 - instemmingsrecht
 - initiatiefrecht
 - overlegvergadering
 - OR met persoonlijk vertegenwoordiging PVT
 - niets

AVA hoogste orgaan?

- Ja
 - AVA benoemt en ontslaat bestuur
 - AVA kan middels statuten meer bevoegdheden krijgen
 - AVA kan bestuur concrete instructies geven
 - rest categorie
- Nee
 - Als AVA niet samenwerkt (individuele aandeelhouders)
 - Bestuur heeft meer kennis
 - Aandeelhouder vaak alleen geïnteresseerd in koerswinst
 - Bevoegdheden AVA kunnen worden beperkt
 - Uitgifte bijzondere aandelen (Prioriteitsaandelen)
 - eis van gekwalificeerde meerderheden (> 50% +1 stem bijv unanieme besluiten)

Art 217

Bestuur

- Verantwoording verschuldigd aan
 - AVA
 - RvC
 - OR
- aansprakelijkheid
 - jegens vennootschap (wanprestatie)
 - jegens aandeelhouders (wanbeleid)
 - jegens derden (crediteuren)
- Decharge verlening door AVA of RvC (BV doet afstand van eventuele aanspraken op schadevergoeding)

Art 9

Kapitaalklem: het geheel van regels met als doel het bijeengebrachte vermogen in de BV vast te houden

- gestort en opgevraagd kapitaal
- reserves
 - wettelijke reserves
 - herwaarderingsreserve
 - reserve tekort minimumkapitaal
 - statutaire reserve

Europese unie: (Verdragen; gemeensch. buitenlands veiligheidsbeleid; justitie en binnenlandse zaken)

1. Raad van Ministers
2. Europese Parlement
3. Europese Commissie (Initiatiefrecht en toezichthouder)
4. Europese hof van Justitie (Luxemburg)

EU

1. Verdragen
2. Verordeningen (rechtstreekse binding en toepasbaarheid)
3. Richtlijnen (geen rechtstreekse binding, eerst omzetten naar landspecifieke wet)
4. Beschikking

Europese Economische Ruimte: Vrijhandelsakkoord tussen EU en Europese Vrijhandels Associatie (EVA: Noorwegen, IJsland, Lichtenstein, Zwitserl.)

Kartelverbod (Art 81⁻¹ EG-verdrag)

- overeenkomsten tussen ondernemingen (verticale en horizontale beperkingen)
- concurrentiebeperking
- beïnvloeding handel tussen staten
- merkbaarheidsvereiste

Art 81⁻² Sancties

- nietigheid
- afspraken en besluiten zijn niet afdwingbaar
- benadeelden kunnen schadevergoeding eisen

- boetes (tot 10%vd jaaromzet)

Art 81⁻³ ontheffing (én-én)

- economische voordelen
- ten goede aan gebruikers
- beperkingen zijn onmisbaar voor bereiken voordelen
- restconcurrentie

Misbruik van machtspositie (Art 82 EG-verdrag)

- misbruik
- machtspositie (marktaandeel > 40%)
- gemeenschappelijke markt (of deelmarkt)
- handel ongunstig beïnvloed

Concentratietoezicht

- Concentratie
 - fuseren
 - zeggenschapsverkrijging (overnames)
 - concentratieve joint venture
- Verplichting tot voorafgaande melding van concentraties
 - bij Europese commissie of nationale autoriteiten (bijv NMa)
 - Omzeldrempel wereldwijd Euro 113,45 mln én omzet in NL > Euro 30mln

Rechtsbescherming (leniency = schappelijkheid)

- NMa
- Commissie
- Nationale rechter

Relatieve rechten (uitoefenen tov een partij)

- rechten uit contract

Absolute rechten (uitoefenen tov iedereen)

- eigendom (hypotheek bij akte en hypregister op registergoederen onroerendgoed schepen vliegtuigen)
- beperkte rechten (voor beperkte rechten gelden dezelfde regels als voor absolute rechten) Art 3:88
- merkenrecht
- droit de suite! (recht volgt het voorwerp)
- rangorde naar volgorde van vestiging (prior temporis)
- pandrecht (roerende goederen, vorderingen, aandelen, intellectuele eigendomsrechten)
- absolute rechten kunnen in een faillissement worden uitgeoefend

onroerende zaken Art 3:89

roerende zaken Art 3:90-1

overdracht Art 3:84

Leveringen van vorderingen: cessie-akte en melding aan debiteur vereist (cederen, cedent, cessionaris(verkrijger van vordering))

Voor **vestiging** gelden dezelfde regels als voor overdracht Art 3:98

Pandrecht op een vordering of recht (stille pandrecht, geen mededeling, onderhandse geregistreerde akte of notariële akte) Art 249

Pandrecht dat vóór faillissement is ontstaan blijft gewoon gelden na het faillissement

Zolang geen mededeling is gedaan van het stille pandrecht aan de debiteur mag hij gewoon **bevrijdend betalen**

toekomstige vorderingen

- uit een rechtsverhouding die nu al bestaat (huurovk)
- niet uit bestaande rechtsverhouding zgn losse vorderingen (alle toekomstige vorderingen op debiteur X)

Vorderingen

- op naam
- aan toonder
- aan order (tussenvorm, achterop document naam en handtekening)

Faillissement

- curator

- crediteuren kunnen hun rechten niet meer uitoefenen
- pandrecht, pand en hypotheekhouders kunnen de goederen ook in faillissement executeren Art 57
- redelijke termijn Art 58
- pand en hypotheekhouder zijn separatist
- pand en hypotheekhouder hebben voorrang Art 3:278

Eigendomsvoorbehoud: afwijking van bezitsverschaffingsbewijs, goederen blijven eigendom van leverancier tot het moment van betaling Art 3:92-2

Verlengd eigendomsvoorbehoud: allegoederen, ook goederen die wel al zijn betaald zijn blijven eigendom totdat laatste goed is betaald

Termijn tot verhaal Art 63a

Retentierecht: terughouden van goederen, voorrang bij faillissement (bijv. in reparatie)

Verrekening

Recht van reclame (boek 7:art 39/40) goed blijft eigendom van oorspronkelijke eigenaar

Vervaltermijn Art 44

Voorrecht: belasting, werknemers

Hoofdelijkheid: 2 schuldenaren moeten dezelfde schuld betalen (waaronder borgtocht)

- aansprakelijkheid
- draagplicht

(abstracte) garantie: er hoeft geen werkelijke schuldenaar te zijn, er hoeft geen levering te hebben plaatsgevonden

Oneigenlijke zekerheden:

- Positieve hypotheekverklaring (op verzoek hypotheek opnemen)
- Neg. hypotheekverklaring (niet verhypotheken aan een ander)

Pari passu clause: je mag het niet doen tenzij je aan mij dezelfde zekerheid geeft

Achterstelling:

- beperkt verhaalsrecht (limited resource bepaling) art 3:276
- ogv art 3:277 tov alle crediteuren:algemeen,tov sommige crediteuren in het bijzonder
- ogv overeenkomst tussen schuldeisers